

Hem>Coronabrottets effekter inom det rättsliga området>Effekterna av covid-19 på civilrättsliga ärenden och insolvensärenden Effekterna av covid-19 på civilrättsliga ärenden och insolvensärenden

Portugal

1 Effekterna av covid-19 på civilrättsliga förfaranden

1.1 Tidsfrister i civilrättsliga förfaranden

Undantagstillstånd utlystes mellan den 19 mars 2020 och den 2 maj 2020

Den viktigaste lagstiftning som antogs under denna period var följande:

Dekret nr 14-A/2020

Dekret nr 17-A/2020

Dekret nr 2-A/20

Dekret nr 2-B/20

Lag nr 1-A/20, i ändrad lydelse

Lagdekret nr 10-A/20, i ändrad lydelse

Katastrofillstånd utlystes därefter mellan den 3 maj 2020 och den 30 juni 2020

Den viktigaste lagstiftning som antogs under denna period var följande:

Resolution nr 33-A/20

Resolution nr 33-C/20

Resolution nr 38/20

Resolution nr 40-A/20

Resolution nr 43-B/20

Resolution nr 51-A/20

Lag nr 1-A/20, i ändrad lydelse

Lagdekret nr 10-A/20, i ändrad lydelse

Katastrofillstånd utlystes återigen mellan den 15 oktober 2020 och den 8 november 2020

Den viktigaste lagstiftning som antogs under denna period var följande:

Resolution nr 88-A/20

Resolution nr 92-A/20

Resolution nr 96-B/20

Undantagstillstånd utlystes därefter mellan den 9 november 2020 och den 30 april 2021

Den viktigaste lagstiftning som antogs under denna period var följande:

Dekret nr 51-U/20

Dekret nr 59-A/20

Dekret nr 61-A/20

Dekret nr 66-A/20

Dekret nr 59-A/20

Dekret nr 6-A/21

Dekret nr 6-B/21

Dekret nr 9-A/21

Dekret nr 11-A/21

Dekret nr 21-A/21

Dekret nr 25-A/21

Dekret nr 31-A/21

Dekret nr 41-A/21

Konsekvenser för systemet med förfarandefrister

I enlighet med den konsoliderade versionen av artikel 7 i lag 1-A/20 var den rättsliga ordningen för rättsliga tidsfrister och slutdatum under såväl undantagstillståndet som katastrofillståndet i huvudsak följande:

I rättsliga förfaranden som inte är brådskande sköts tidsfristerna tillfälligt upp under en period som löper ut ett datum som fastställs genom lagdekret.

Brådskande rättsliga förfaranden genomförs utan upphävande av tidsfrister eller handlingar.

Frister och preskriptionstider sköts upp.

Berövanden och verkställighet av inteckningar av fastigheter som utgör ägarbebodda bostäder sköts upp.

Tidsfristerna för gäldenärer att lämna in ansökningar om insolvensförfaranden sköts upp.

Alla åtgärder i samband med verkställighetsförfaranden, däribland verkställighetsåtgärder, sköts upp såvida inte detta orsakade irreparabel skada eller äventyrate borgenärens försörjning.

Enligt bestämmelserna i artikel 15 i lagdekret nr 10-A/20 ska förfarandefristerna skutas upp tillfälligt om myndigheterna beslutar att stänga domstolen i ett visst område till följd av pandemin. (Detta har förekommit i ett fåtal fall och under en begränsad tidsperiod.)

Uppskjutningen av rättsliga tidsfrister och slutdatum upphörde den 3 juni 2020 (artikel 8 i lag 16/2020 som upphäver artikel 7 i lag 1-A/2020).

I fråga om delgivning av handlingar upphävdes kravet på införskaffande av adressatens underskrift och ersattes med andra lämpliga sätt att fastställa identitet och vid vilket datum en delgivning har genomförts (lag 10/2020).

Uppskjutningen av rättsliga tidsfrister och slutdatum upphörde den 3 juni 2020 (artikel 8 i lag 16/2020 som upphäver artikel 7 i lag 1-A/2020).

Genom lag nr 4-B/2021 infördes därefter en ny period med uppskjutna rättsliga tidsfrister med en rättslig ordning som var identisk med den tidigare, i enlighet med artikel 6-B, vilken lades till lag nr 1-A/20.

Uppskjutandet av de rättsliga tidsfristerna upphörde den 6 april 2021 i enlighet med lag nr 13-B/2021.

För närvarande (maj 2021) behålls den särskilda rättsliga övergångsordningen enligt artikel 6-E i lag 1-A/2020 i dess senaste lydelse, vilket bland annat gör det möjligt att hålla förhandlingar på distans på de villkor som fastställs i lagen.

Läs mer i lag 1-A/2020 (om åtgärder mot den epidemiologiska situationen till följd av coronaviruset) i den senaste konsoliderade versionen [här](#).

1.2 Rättslig organisation och rättsväsende

Under undantagstillståndet

De viktigaste mekanismer som antogs för organisationen och förvaltningen av rättsväsendet var följande:

Beredningsplaner som upprättats av ordföranden för varje domstol

Tjänstgöringslistor för fysisk närvaro vid brådskande förfaranden upprättades av varje domstols ordförande.

Virtuella rättssalar vid alla domstolar (första instans, appellationsdomstol och Högsta domstolen), som gör det möjligt att hålla förhandlingar på distans.

Digitalt undertecknande av domar via ärendehanteringssystemet

När det gäller domar som avkunnas av kollegiala domstolar kan den rapporterande domaren ersätta övriga domares namnteckningar med en förklaring där han eller hon intygar att övriga domare instämmer (artikel 15-A i lagdekret nr 10-A/20)

Tillgång till ärendehanteringssystemet via VPN (Virtual Private Network)

Alla rättegångsförfaranden genomfördes via telefon-/videokonferens.

Användning av e-post i stället för telefon vid förfrågningar om information från domstolarna.

Distansarbete om arbetets karaktär gör det möjligt.

Följderna av undantagstillståndet för den dömande verksamheten och distribueringen av mål

Domarna fortsätter att utföra sitt arbete på distans, där de har tillgång till ärendehanteringssystemet, och står till domstolens förfogande när tjänstens karaktär så kräver.

Distribueringen av förfaranden, brådskande eller ej, till förstainstansdomstolarna avbröts aldrig.

När det gäller appellationsdomstolar och Högsta domstolen distribuerades endast brådskande förfaranden fram till den 15 april 2020. Från och med den 16 april 2020 har alla förfaranden, brådskande eller ej, distribuerats.

Brådskande ärenden och förfaranden där grundläggande rättigheter står på spel får utföras med parterna närvarande (brådskande skydd av barn, ärenden och rättegångar med tilltalade som är häktade) eller på distans via virtuella rättssalar.

Rättegångar och ärenden som inte är brådskande har skjutits upp under undantagstillståndet, förutom i de fall där domaren anser det vara nödvändigt att hålla förhandlingar för att undvika irreparabel skada, eller i ärenden där parterna har kommit överens om att använda telefon-/videokonferens/virtuella rättssalar.

Domar i icke-brådskande ärenden kan avkunnas om alla parter är överens om att ytterligare domstolsförhandlingar inte är nödvändiga.

Åtgärder och förfaranden som genomförs med parterna närvarande måste äga rum i lämpliga lokaler med skydds- och desinficeringsutrustning som har inrättats av varje distriktsdomstol. Antalet personer närvarande måste anpassas av domaren i enlighet med de gränser som rekommenderas av hälsomyndigheterna.

Endast de personer som har kallats bör närvara i domstolen. För personer som kallats gäller, i enlighet med artikel 14 i lag 10-A/20, att uppvisande av läkarintyg om karantän anses innebära att force majeure föreligger.

Högsta rättsliga rådet betonade att under undantagstillståndet måste domstolarna fortsätta att vara den yttersta garanten för de grundläggande rättigheterna.

Under katastrofstillståndet:

De viktigaste verktyg som antagits för den rättsliga organisationen är följande:

Ett gradvis avskaffande av begränsningarna av rörelsefriheten i enlighet med regeringens resolution 33-C/20.

Antagande av *åtgärder för att minska risken för virusöverföring i domstolarna* genom ett dokument som upprättats gemensamt av domarkärens högsta råd, generaldirektoratet för rättsskipning, riksåklagarämbetet, högsta rådet för förvaltnings- och skattedomstolarnas samt generaldirektoratet för hälso- och sjukvård. Dokumentet kan laddas ner på följande webbadress:

Varje domstol i första instans och appellationsdomstol, Högsta domstolen och Högsta rättsliga rådet har antagit tjänstgöringslistor som föreskriver alternerande arbete med fysisk närvaro och distansarbete, utan att det påverkar familjestödåtgärder för vissa arbetstagare och obligatoriskt distansarbete för domare och övrig personal inom rättsväsendet i högriskgrupper.

Högsta rättsliga rådet antog följande resolutioner för att säkerställa stabil fysisk närvaro av personal i domstolar i första instans och ta itu med den ökade arbetsbördan till följd av det tillfälliga upphävandet av tidsfrister i icke-brådskande förfaranden:

Förordnandet för ordförandena för domstolarna i första instans förlängdes till och med den 31 december 2020.

Den årliga rekryteringen/befordringsförfarandet/förflyttningsförfarandet inom rättsväsendet (*movimentação*) begränsades/sköts upp för att stabilisera personalresurser och ledningsorgan i domstolarna i första instans (resolutionerna av den 28 april 2020 och den 5 maj 2020).

Praktisk information om de nationella domstolarnas funktionssätt under undantagstillståndet och katastrofstillståndet finns på Högsta rättsliga rådets webbsida.

1.3 Rättsligt samarbete inom EU

Under undantagstillståndet:

Kontaktpunkterna i det europeiska rättsliga nätverket arbetar hemifrån och behandlar alla förfrågningar om samarbete och information så snabbt som möjligt, trots det tillfälliga upphävande av de rättsliga tidsfristerna som tillämpas i domstolarna.

Teamet har tillgång till relevanta filer via VPN (Virtual Private Network).

Samtliga medlemmar i kontaktpunktsteamet är hela tiden beredda att komma in till arbetet om det skulle behövas i brådskande ärenden.

När det gäller rättsligt samarbete bör kommunikation helst ske via e-post till correio@redcivil.mj.pt

Under katastrofstillståndet och under den nuvarande period då åtgärder för att begränsa smittan fasas ut:

Kontaktpunkterna arbetar på distans och med fysisk närvaro enligt ett roterande system, vilket säkerställer att minst en i teamet fysiskt befinner sig på arbetsplatsen.

Kontaktpunkten, som omfattas av Högsta rättsliga rådets tjänstgöringslistor, följer de *åtgärder för att minska risken för virusöverföring i domstolar* som antogs för att gradvis få slut på isoleringen.

Pandemins effekter på omfattningen av de samarbets- och informationsförfrågningar som handläggs av kontaktpunkten

Under 2020 var det totala antalet framställningar om rättsligt bistånd från domstolar och andra myndigheter till kontaktpunkten relativt konstant jämfört med 2019. Trots pandemin mottog kontaktpunkten under 2020 sammanlagt endast nio framställningar mer än under 2019. När det gäller vart och ett av de samarbetsnätverk som Portugal är medlem i skedde emellertid en liten minskning av antalet framställningar om civilrätt, en mer markant minskning av antalet framställningar om IberRede och en ökning av antalet framställningar till det rättsliga nätverket av portugisisktalande länder (CPLP).

Under kris-, katastrof- och begränsningsperioderna besvarade kontaktpunkten alla samarbets- och informationsförfrågningar utan att ändra eller upphäva de normala svarsfristerna.

Totalt antal samarbets- och informationsförfrågningar under 2020: 356

Fördelat på följande poster:

Civilrätt, 287

IberRede, 4

CPLP, 65

Totalt antal samarbets- och informationsförfrågningar under 2019: 365

Fördelat på följande poster:

Civilrätt, 328

IberRede, 19

CPLP, 17

Den statistiska informationen om kontaktpunktens verksamhet finns [här](#).

2 Insolvensrelaterade åtgärder som medlemsstaterna har antagit eller planerar att anta enligt uppgift efter pandemins utbrott

2.1 Materiella insolvensåtgärder och tillhörande avtalspåverkande åtgärder

Se nedan det samlade svaret på frågorna i punkterna 2.1–2.2

2.1.1 Uppskov med insolvens

2.1.1.1 Anstånd med skyldighet att ansöka om insolvens (gäldenärer)

2.1.1.2 Skydd av gäldenärer mot insolvensansökningar från borgenärer

2.1.2 Uppskov med verkställighet av fordringar och upphävande av avtal

2.1.2.1 Allmänna/särskilda moratorium på verkställighet av fordringar/vissa typer av verkställighet av fordringar

2.1.2.2 Anstånd med uppsägning av avtal (allmänna/särskilda avtal)

2.2 Uppskjutande i tvistemåls- och insolvensdomstol samt uppskjutna förfaranden

Samlat svar på frågorna i punkterna 2.1–2.2.

I enlighet med artikel 6-E i lag 1/A/2020 (som återfinns här i [dess 12:e och senaste lydelse](#) efter lag 13-B/2021) bibehålls det tillfälliga undantagsförfarandet.

Inom ramen för denna ordning skjuts följande tidsfrister upp:

Den tidsfrist för konkursansökan som föreskrivs i artikel 18.1 i *Código da Insolvência e da Recuperação de Empresas* (lagen om insolvens och företagsrekonstruktion), godkänd i en bilaga till lagdekret 53/2004.

De handlingar som ska företas inom ramen för verkställighets- eller insolvensförfarandet i samband med återlämnandet av familjehuset.

Preskriptionstid och tidsfrister för ovannämnda verkställighets- eller insolvensförfaranden:

Om de handlingar som ska företas i samband med verkställigheten av ett insolvensförfarande avseende försäljning och återlämnande av fast egendom riskerar att skada försörjningen för den part mot vilken verkställighet begärs eller för den person som försatts i konkurs, får denne begära att målet vilandeförklaras, förutsatt att detta inte orsakar allvarlig skada för den part som begär verkställighet eller för den insolventa personens borgenärer, eller irreparabel skada, och domstolen måste, efter att ha hört den andra parten, fatta beslut i ärendet inom tio dagar.

Det tillfälliga uppskjutandet av preskriptionstider och frister har företrädare framför alla bestämmelser om obligatoriska preskriptionstider och frister, som förlängs med den period som motsvarar avbrottet.

2.3 Andra insolvensåtgärder (i fråga om återvinningstalan, rekonstruktionsplaner, informella avtal och annat där så är lämpligt)

Se nedan det samlade svaret på frågorna 2.3 och 2.4.

2.4 Närbesläktade (ej insolvensrelaterade) åtgärder (betalningsuppskov, banklån, sociala avgifter, sjukförsäkring, företagsstöd)

Samlat svar på frågorna 2.3 och 2.4.

Ett nytt extraordinärt ärende som gäller kommersiell bärkraft (PEVE) inleddes - se [lag 75/2020](#) och [regeringens resolution 41/2020](#)

Lag 75/2020.

I lagen fastställs en exceptionell övergångsordning för att förlänga tidsfristen för slutförandet av de förhandlingar som inlemts för godkännande av återhämtningsplanen eller betalningsavtalet samt för att bevilja tid för att anpassa den föreslagna insolvensplanen mot bakgrund av covid-19-pandemin.

Det innebär att det privilegium som föreskrivs i artikel 17-H(2) i lagen om insolvens och företagsrekonstruktion (CIRE), som godkänts i en bilaga till [lagdekret 53/2004](#), utvidgas till att omfatta aktieägare eller andra personer som har en särskild relation till det företag som finansierar dess verksamhet under den särskilda revitaliseringsprocessen (PER).

Den föreskriver att ordningen för återhämtningsplan av företag utanför domstol (RERE), som godkänts genom [lag 8/2018](#), ska tillämpas på företag som för närvarande är insolventa på grund av covid-19-pandemin.

Lagen skapar en ny extraordinär process för kommersiell bärkraft för företag som drabbats av den ekonomiska kris som covid-19-pandemin orsakat.

Den fastställer obligatoriska delutbetalningar i alla pågående insolvensförfaranden där intäkterna från den deponerade likvidationen överstiger 10 000 euro.

Enligt lagen ska prioritet ges åt handläggningen av ansökningar om frisläppande av säkerheter eller garantier som erbjuds i samband med insolvensförfaranden, särskilda revitaliseringsförfaranden eller särskilda förfaranden för betalningsavtal.

Avslutande kommentar:

Även om denna information har sammanställts noggrant hänvisas till gällande rättsliga texter och deras senare ändringar. I enlighet med artikel 5.2 c i beslut 2001/470/EG är denna information inte bindande för Högsta rättsliga rådet, de nationella domstolarna eller kontaktpunkten.

Senaste uppdatering: 14/12/2022

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.